

THỰC HỌC – THỰC NGHIỆP

NHẬP MÔN LẬP TRÌNH

ĐẠI CƯƠNG LẬP TRÌNH

BÀI 6: MẢNG

- ⊙ Hiểu được cấu trúc của mảng
- ⊙ Phân biệt được mảng 1 chiều và mảng nhiều chiều
- ⊙ Thực hiện được các thao tác mảng 1 chiều và 2 chiều
  - ❑ Khai báo
  - ❑ Truy xuất phần tử
  - ❑ Gán dữ liệu cho mảng
  - ❑ Duyệt mảng
  - ❑ Sắp xếp các phần tử mảng

PHẦN 1: MẢNG 1 CHIỀU

- ☐ Tìm hiểu về mạng
- ☐ Cách khai báo mạng
- ☐ Nhập dữ liệu vào mạng
- ☐ Truy xuất dữ liệu trong mạng

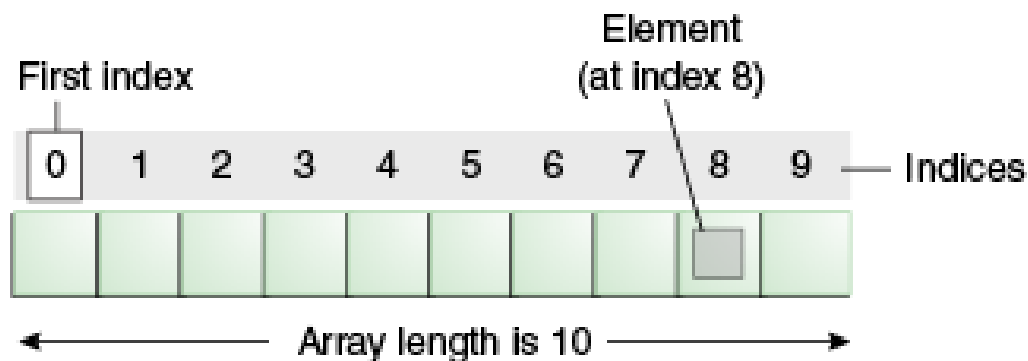
❑ Ví dụ

- ❖ Chương trình cần lưu trữ **3** số nguyên?
=> Khai báo **3** biến **int a1, a2, a3;**
- ❖ Chương trình cần lưu trữ **100** số nguyên?
=> Khai báo **100** biến kiểu số nguyên!
- ❖ Người dùng muốn nhập **n** số nguyên?
=> Không thực hiện được!

❑ Giải pháp

- ❖ Kiểu dữ liệu mới cho phép **lưu trữ một dãy** các số nguyên và **dễ dàng truy xuất**.

- ❑ Mảng là tập hợp các phần tử cùng kiểu.
- ❑ Mảng có số lượng phần tử cố định và được cấp phát vùng nhớ liên tục.
- ❑ Truy xuất các phần tử mảng bằng chỉ số, bắt đầu là 0
- ❑ Ví dụ:
  - ❖ `int a[10] = {5,8,22,1,7,6,11,25,33,9};`

❑ Lợi ích của mảng

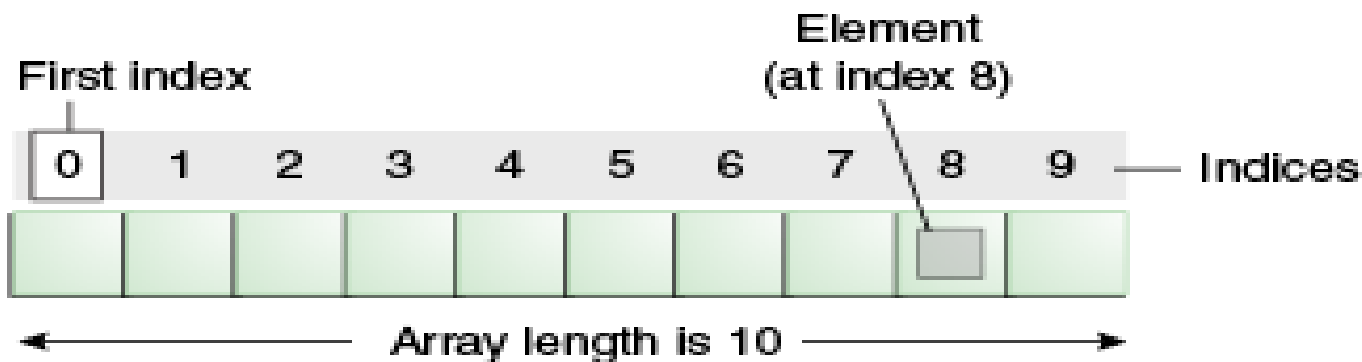
- ❖ Sử dụng mảng để nắm giữ nhiều giá trị thay vì phải khai báo nhiều biến.
- ❖ Truy xuất nhanh
- ❖ Dễ dàng đọc dữ liệu từ các phần tử và sắp xếp

❑ Bất lợi của mảng

- ❖ Số phần tử cố định nên không thể bổ sung hoặc bớt
- ❖ Cấp phát liên tục nên cần phải có vùng bộ nhớ liên tục đủ lớn để cấp phát.

- ❑ Mảng một chiều
- ❑ Mảng nhiều chiều

1 chiều

2 chiều

	0	1	2	3	
a	a[0][0]	a[0][1]	a[0][2]	a[0][3]	0
	a[1][0]	a[1][1]	a[1][2]	a[0][3]	1
	a[2][0]	a[2][1]	a[2][2]	a[2][3]	2

- ❑ Là một **kiểu dữ liệu có cấu trúc** do người lập trình định nghĩa.
- ❑ Biểu diễn một **dãy các biến có cùng kiểu**. Ví dụ: dãy các số nguyên, dãy các ký tự...
- ❑ Kích thước được **xác định ngay khi khai báo** và **không bao giờ thay đổi**.
- ❑ Ngôn ngữ lập trình C luôn chỉ định **một khối nhớ liên tục** cho một biến kiểu mảng.

40	55	63	17	22	68	89	97	89
0	1	2	3	4	5	6	7	8

<- Array Indices

Array Length = 9
First Index = 0
Last Index = 8

❖ Cú pháp:

<kiểu cơ sở> <tên biến mảng> [<số phần tử>];

❖ Ví dụ:

```
int Mang1Chieu[10];
```

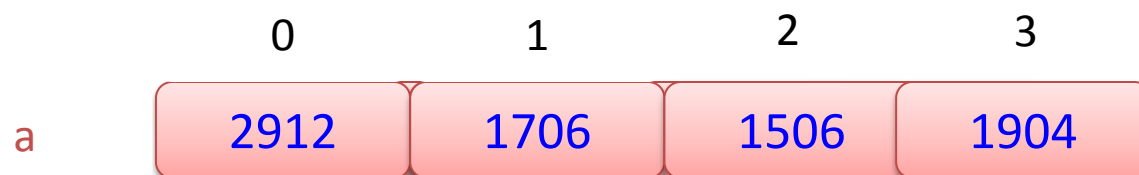
Mang1Chieu

❖ Gồm các cách sau

- ❑ Khởi tạo giá trị cho mọi phần tử của mảng

```
int a[4] = {2912, 1706, 1506, 1904};
```


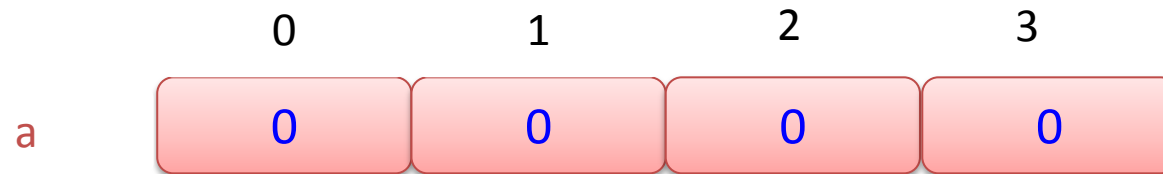
- ❑ Khởi tạo giá trị cho một số phần tử đầu mảng

```
int a[4] = {2912, 1706};
```


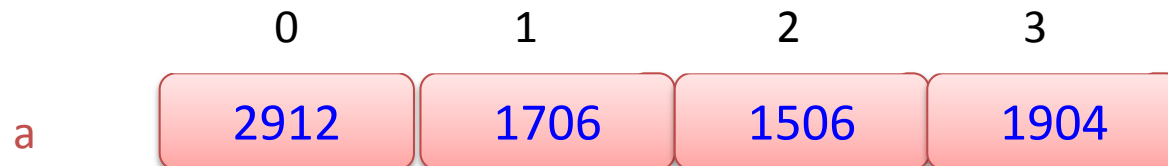
- Khởi tạo giá trị 0 cho mọi phần tử của mảng

```
int a[4] = {0};
```


- Tự động xác định số lượng phần tử

```
int a[] = {2912, 1706, 1506, 1904};
```


❖ Thông qua chỉ số

`<tên biến mảng> [<gt cs1>] [<gt cs2>] ... [<gt csn>]`

❖ Ví dụ

❑ Cho mảng như sau

	0	1	2	3
<code>int a[4];</code>				

❑ Các truy xuất

- Hợp lệ: `a[0]`, `a[1]`, `a[2]`, `a[3]`
- Không hợp lệ: `a[-1]`, `a[4]`, `a[5]`, ...

- ❑ Có thể sử dụng bất kỳ vòng lặp nào để duyệt mảng. Tuy nhiên vòng lặp thường được sử dụng để duyệt mảng là for.

```
int i = 0;
int marks[5]; // khai báo mảng
marks[0] = 80; // khởi tạo mảng
marks[1] = 60;
marks[2] = 70;
marks[3] = 85;
marks[4] = 75;

//duyet mảng
for (i = 0; i < 5; i++) {
    printf("%d \n", marks[i]);
}
```

```
int i = 0;
int marks[5]={20, 30, 40, 50, 60};
//duyet mảng
for (i = 0; i < 5; i++) {
    printf("%d \n", marks[i]);
}
```

- ❖ Nhập và xuất giá trị của mảng, sau đó tìm 1 giá trị trong mảng

```

int a[10],x;
for(int i = 0; i < 10; i++) { //nhập giá trị vào mảng
    scanf("%d", &a[i]);
}
for (int i = 0; i < 10; i++) { //hiển thị giá trị mảng
    printf("%d", a[i]);
}
printf("Nhap phan tu can tim x = ");
scanf("%d", &x);
for(int i = 0; i < 10; i++) {
    if(x == a[i]) {
        printf("%d co trong mang", x);
        break;
    }
}
  
```


NHẬP XUẤT DỮ LIỆU TRONG MẢNG

- ☑ Hiểu được cấu trúc của mạng
- ☑ Thực hiện được các thao tác mạng Khai báo
  - ☐ Truy xuất phần tử
  - ☐ Gán dữ liệu cho mạng
  - ☐ Duyệt mạng

CHÈN QUIZ

PHẦN 2: SẮP XẾP MẢNG & MẢNG 2 CHIỀU

- ❖ Sắp xếp các sản phẩm theo giá từ thấp đến cao
- ❖ Sắp xếp sinh viên theo điểm từ cao tới thấp
- ❖ Sắp xếp các bộ phim theo số lượt xem

- ❖ Trong lập trình: Sắp xếp là sắp đặt các phần tử của một cấu trúc theo thứ tự tăng dần (hay giảm dần).
- ❖ Với một cấu trúc đã được sắp xếp chúng ta rất thuận tiện khi thực hiện các tác vụ trên cấu trúc như tìm kiếm, trích lọc, duyệt cấu trúc ....
- ❖ Để sắp xếp, người ta đưa ra nhiều thuật toán sắp xếp.

- ❖ Bubble sort.
- ❖ Quick sort.
- ❖ Simple selection sort.
- ❖ Heap sort.
- ❖ Simple insertion sort.
- ❖ Shell sort.
- ❖ Merge sort.
- ❖ Radix sort.

- ❖ Thuật toán Bubble Sort sẽ duyệt danh sách nhiều lần, trong mỗi lần duyệt sẽ lần lượt so sánh cặp nút thứ i và thứ $i+1$ và đổi chỗ hai nút này nếu chúng không đúng thứ tự.

6 5 3 1 8 7 2 4

- ❖ Chúng ta có thể sắp xếp tăng dần hoặc giảm dần các phần tử trong mảng

```
int a[7]={8,2,6,2,9,1,5};  
int i , j, temp;  
for(i=0;i<6;i++){  
    for(j=i+1;j<7;j++){  
        if(a[i]>a[j])  
        {  
            temp=a[i];  
            a[i]=a[j];  
            a[j]=temp;  
        }  
    }  
}
```

Nếu thay đổi toán tử so sánh thành < thì thuật toán trở thành sắp xếp giảm dần.

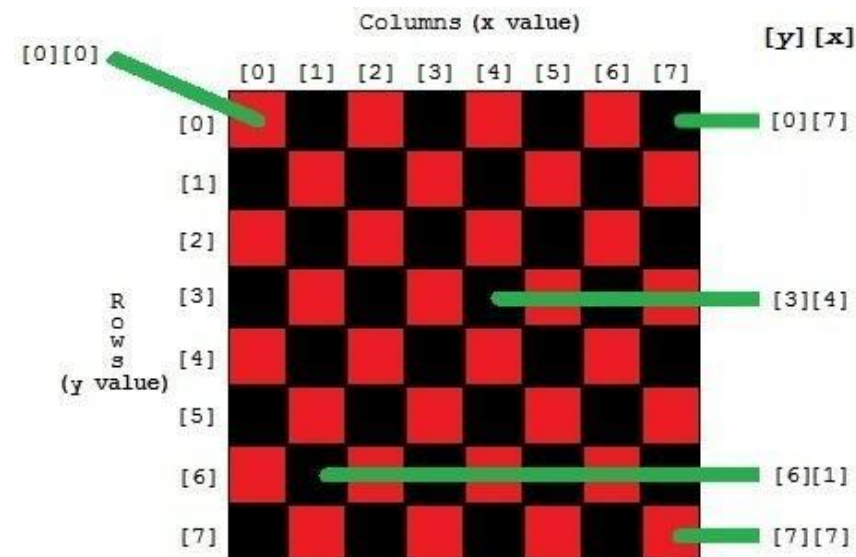
SẮP XẾP MẢNG SỐ NGUYÊN

- ❖ Mảng 2 chiều trong C được biểu diễn dưới dạng hàng và cột, còn được gọi là ma trận.
- ❖ Mảng 2 chiều còn được gọi là mảng chữ n phần tử mảng 1 chiều

ỨNG DỤNG CỦA MẢNG ĐA CHIỀU

- ❖ Bàn cờ vua, cờ tướng
- ❖ Xử lý đồ họa (2D,3D)
- ❖ Ứng dụng trong rất nhiều các chương trình cần sự tính toán
  - ❖ Xác suất thống kê
  - ❖ Toán kinh tế
  - ❖ ...

❖ Cú pháp khai báo

<kiểu cơ sở> <tên biến mảng> [<N1>][<N2>]... [<Nn>];

<N1>, ..., <Nn> : số lượng phần tử của mỗi chiều.

❖ Ví dụ:

```
int Mang2Chieu[3][5];
```

		0	1	2	3	4
Mang2Chieu	0					
	1					
	2					

❖ Khởi tạo mảng 2 chiều bằng cách gán giá trị.

```
int i = 0;
```

```
int j = 0;
```

```
int ma_tran[4][3] = {{ 1, 2, 3 }, {2, 3, 4}, {3, 4, 5}, {4, 5, 6}};
```

```
    for (i = 0; i < 4; i++) {                //duyệt mảng
```

```
        for (j = 0; j < 3; j++) {
```

```
            printf("%d ", ma_tran[i][j]);
```

```
        }
```

```
        printf("\n");
```

```
    }
```

❖ Khởi tạo mảng 2 chiều bằng cách nhập giá trị từ bàn phím.

```
int i, j;  
int ma_tran[4][3];  
printf("Nhap mang: \n");  
    for (int i = 0; i < 4; i++) {                //nhập mảng  
        for (int j = 0; j < 3; j++) {  
            printf("Nhap a[%d][%d] = ", i, j);  
            scanf("%d", &ma_tran[i][j]);  
        }  
        printf("\n");  
    }
```

❑ Dùng 2 vòng lặp for lồng với nhau để duyệt mảng 2 chiều.

```
int i = 0;
int j = 0;
int ma_tran[4][3] = {{ 1, 2, 3 }, {2, 3, 4}, {3, 4, 5}, {4, 5, 6}};
for (i = 0; i < 4; i++) {
    for (j = 0; j < 3; j++) {
        printf("%d ", ma_tran[i][j]);
    }
    printf("\n");
}
```

❖ Thông qua chỉ số

`<tên biến mảng>[<giá trị cs1>][<giá trị cs2>]`

❖ Ví dụ

- ❑ Cho mảng 2 chiều như sau

```
int a[3][4];
```

- ❑ Các truy xuất

	0	1	2	3
0				
1				
2				

- **Hợp lệ:** `a[0][0]`, `a[0][1]`, ..., `a[2][2]`, `a[2][3]`
- **Không hợp lệ:** `a[-1][0]`, `a[2][4]`, `a[3][3]`

NHẬP XUẤT MẢNG 2 CHIỀU

- ☒ Thuật toán sắp xếp
- ☒ Sắp xếp mảng 1 chiều
- ☒ Mảng 2 chiều
  - ☐ Khai báo
  - ☐ Truy xuất phần tử
  - ☐ Gán dữ liệu cho mảng
  - ☐ Duyệt mảng

CHÈN QUIZ

thank
you!